

VOORUITBLIK OP ONZE ONDERWIJSONTWIKKELING

De missie van het OVC is 'de beste voorbereiding bieden op een waardevolle toekomst'. Zoals wij in ons schoolplan 2023-2027 hebben staan, betekent dit ook voor ons 'toekomstbestendig onderwijs organiseren dat aansluit op de veranderende wereld'. Hiermee sluit het OVC aan op de ASG Koers 26 'samen bouwen aan het onderwijs van morgen'. Goed onderwijs met de blik op de toekomst raakt direct aan de kern van de maatschappelijke opdracht van onderwijs.

Toekomstbestendig onderwijs moet zich om levend te blijven, constant blijven ontwikkelen en vernieuwen. Op die ontwikkeling hebben wij in ons nieuwe schoolplan de focus gelegd.

Bij ontwikkelen houden we aandacht voor het 'gewone' werk. Dit betekent dat werken aan verandering en het werken aan het dagelijkse werk op een goede manier samen vallen. We sluiten aan op het bestaande en schakelen vandaaruit door naar verbetering, verandering en vernieuwing.

We hebben doelen gesteld en ambities geformuleerd. (Zie hiervoor het schoolplan 2023-2027 op onze website.)

Een heel belangrijk doel is dat we ons onderwijs zo goed mogelijk aan laten sluiten op de behoefte en wensen van leerlingen, in lijn met de visie en kernwaarden van het OVC. We hechten daarom veel belang aan de toepassing van de zelfdeterminatietheorie (Ryan & Deci) als vertrekpunt voor onze onderwijsontwikkeling. Binnen het onderwijs moet de leerling ervaren dat er een goede relatie is met de docenten en ondersteuners, dat de leerling een vorm van autonomie heeft en dat het onderwijs passend is bij het niveau van de leerling en uitdagend voor ontwikkeling.

De afgelopen twee schooljaren hebben we stappen gezet in het denken over en ontwerpen van een onderwijsvorm, wat we 'scenario-X' hebben genoemd. Wij zijn er van overtuigd hiermee een duidelijke verbetering, verandering en vernieuwing van ons onderwijs te gaan realiseren.

Wij hebben gesprekken gevoerd met onze collega's, de leerlingenraad en de ouderaad met als resultaat dat we ons onderwijs vanaf schooljaar 2025 – 2026 anders gaan organiseren.

Voor ons is bij het denken en vormgeven van ons onderwijs kennisgedreven werken uitgangspunt. Een manier van onderwijsverbetering waarin kennis en inzichten vanuit onderzoek worden gecombineerd met ervaringen uit de onderwijspraktijk¹. "Kennisgedreven werken vergroot de slaagkans van onderwijsverbeteringen"².

Scenario-X wordt opgebouwd rond een aantal pijlers:

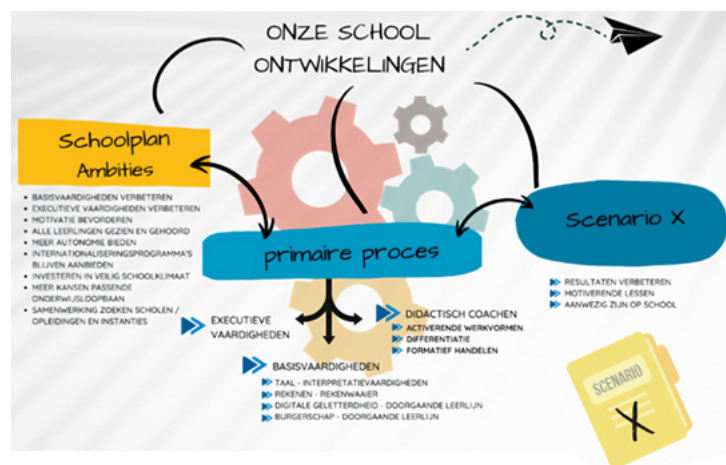
- ✓ Executieve vaardigheden van leerlingen
- ✓ Leerlingen binnen kaders meer autonomie bieden
- ✓ Leerlingen meer kansen geven op een passende onderwijsloopbaan

Dit schooljaar 2023-2024 heeft een groep docenten in een 'bouwgroep' onder leiding van onze manager onderwijs Juscha Schrijver een voortrekkersrol genomen in het vormgeven van scenario-X. Het raamwerk van scenario-X staat. Daarnaast heeft het gehele docententeam trainingen gevolgd op het gebied van 'didactisch coachen'. D.w.z. het op een planmatige en doelgerichte wijze geven van coaching en feedback op een manier die bij leerlingen motivatie-verhogend en leer-bevorderend werkt³.

Komend schooljaar 2024-2025 staat in het teken van verder invulling geven aan dat raamwerk van scenario-X. Het verder ontwerpen van het onderwijs op alle onderdelen van scenario-X en pilots draaien.

Motivatie, autonomie en meer

Wij willen onze leerlingen blijven motiveren en enthousiasmeren voor ons onderwijs, en ondersteunen in het maken van slimme keuzes. Motivatie gaat hand in hand met autonomie en keuzeruimte. *Autonomie* betekent niet *vrijblijvendheid*. Zoals ook in het boek *Catharsia* (2019) vermeld, gaat autonomie uit van keuzes voor de lerende, maar is het allesbehalve vrijblijvend. Het gaat ook nog steeds over cognitie, leeraanpak, vaardigheden in leren, in techniek, in sociaal handelen, democratisch burgerschap en ook over karakterologische kenmerken als lef, concentratie, creativiteit, zelfvertrouwen en zelfdiscipline van elke leerling.⁴

¹Stiller, L. (2023). Leren van onderzoek, Wat werkt, en wat werkt niet? VO-magazine, april 2023, 10-14.

²VO-academie. (2022). Werken aan een lerende cultuur. Utrecht: VO-raad.

³Voerman, L. (2019). Didactisch Coachen. Soest: De Wijer Design

⁴Drummen, S. (2019). Catharsia. Geleen: Tonnaer B.V.

Concreet

Hoe gaat *autonomie* met aandacht voor *alle belangrijke aspecten van onderwijs* vorm krijgen in ons vernieuwde onderwijs, in scenario-X?

40 minutenrooster

Vanaf schooljaar 2025 – 2026 gaat de hele school over naar een 40 minutenrooster.

Door een 40 minutenrooster zijn de **reguliere lesdagen minder lang** (Om 14.00 uur kan een reguliere lesdag voor een leerling in de onderbouw eindigen), ontstaan **kleinere klassen** met waar mogelijk **dubbele mentoren**, ontstaat meer ruimte voor keuzes en **eigenaarschap**, na 14.00 uur zijn er **minder leswissels** door blokken en dus ook minder verschillende vakken op een dag (en dus minder volle schooltassen).

Keuzeband in de middag

Een aantal keer per week krijgen onze leerlingen na 14.00 uur extra ondersteuning, verbreding en verrijking op het reguliere programma. Leerlingen hebben de vrijheid om zich in te schrijven voor de masterclasses en workshops die hun interesse wekken. Ook kunnen ze vrijwillig of toegewezen aansluiten bij studiegroepen. Binnen het mentoraat worden zij geholpen bij het leren maken van verstandige keuzes.

De keuzemogelijkheden bestaan voor leerlingen uit 3 mogelijkheden:

1. **Studiebegeleiding**: individueel, in groepen gericht op vakinhoud en ruimte om zelfstandig aan het werk te gaan op school.
2. **Masterclasses** ingestoken op theorie vanuit vakinhoud, gekoppeld aan 1 vak of vakoverstijgend.
3. **Workshops** ingestoken op praktijk vanuit vakinhoud, vakoverstijgende thema's en brede interesses.

Modulair werken

Kiezen betekent kunnen uitproberen wat bij je past. Zo kun je voor een masterclass of workshop kiezen die het hele jaar doorloopt, maar kun je ook iedere periode (van vakantie tot vakantie) wisselen van keuze. Het keuzeaanbod is divers en nog volop in ontwikkeling, mede onder invloed van input van leerlingen en vaksecties. Denk aan aanbod als Latijn, Grieks, en filosofie voor havisten, deelnemen aan het debatteam, kort of langdurig onderdeel zijn van ons schaakteam, meedoen aan de schoolmusical, of deelnemen aan de schoolband of schoolkrant. Of duik de diepte in binnen een module over onze planeet en ontdek de periode erna de basis van 'Beleggen voor Beginners'.

Portfolio

Kiezen is zoals gezegd niet vrijblijvend. Het niveau van onze keuzeband is hoog, de opbrengst wordt inzichtelijk gemaakt via een portfoliomodel waar leerlingen hun hele schoolloopbaan eigenaar van zijn. Momenteel oriënteren wij ons op welk model voor onze school het best past.

Meepraten

In schooljaar 2024 – 2025 organiseren wij gedurende het jaar ook themabijeenkomsten voor ouders. Graag horen wij wat jullie ons willen meegeven in de komende onderwijsveranderingen, en waar jullie kansen zien voor jullie kinderen. Ook halen wij actief binnen school op bij leerlingen wat ze willen leren, hoe ze autonomie voor zich zien en waar hun onderwijsbehoefte ligt. Zo bouwen wij gezamenlijk aan het onderwijs van morgen!

Marie-Louise van den Boogaard rector

Juscha Schrijver manager onderwijsontwikkeling

